

Aleg. 36.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego
na rok 1889.

Wysoki Sejmie !

Z preliminarza wydatków dla szkół ludowych na r. 1889. okazuje się, że szkolnictwo ludowe pomyślnie się rozwija.

Szkół zorganizowano w r. 1887/8 razem 156, a więc wprowadzie mniej o 12, aniżeli w r. 1885/6 i mniej o 2 aniżeli w r. 1886/7. Jednakże kiedy z pomiędzy szkół nowo-zorganizowanych w r. 1885/6 było nieczynnych 119, zaś w r. 1886/7 (nieczynnych) 164, to w ciągu roku 1887/8 takich szkół nieczynnych było tylko 61. Wszystkie one były nieczynnymi nie dla braku kandydatów nauczycielskich jak to zdarzało się przedtem w licznych wypadkach, lecz wyłącznie tylko z braku wszelkiego jakiegobądź pomieszczenia dla szkoły.

To polepszenie jest wynikiem energicznego wykonania ze strony Rady szkolnej krajowej rezolucyi, którą Wys. Sejm na wniosek komisji budżetowej w r. 1887. uchwalił. W tej mianowicie rezolucyi Sejm wezwał Radę szkolną krajową, „ażeby w takich wypadkach, w którychby zachodziła potrzeba ustanowienia w pewnym okręgu szkolnym posady nauczyciela nadetatowego, zaś w tym samym okręgu szkolnym znajdowałyby się choćby jedna szkoła już zorganizowana, któraby dla braku kandydata nauczycielskiego miała być nieczynną, najprzód zawsze posadę etatową, a potem dopiero posadę nadetatową obsadzała“.

Ażeby w przyszłości usunąć i tę drugą przeszkodę rozwojowi, jaką przedstawia w wielu gminach brak pomieszczenia dla nowej szkoły, Rada szkolna krajowa postanowiła, funduszw na zasiłki dla budowy szkół corocznie uchwalanych używać przedewszystkiem dla tych gmin, w których właśnie szkołę organizuje.

Z pomiędzy szkół w ubiegłym roku zorganizowanych było szkół etatowych 63, zaś filialnych 93.

Koszt przeciętny założenia jednej szkoły wynosił w tymże roku 164 zł., to jest *więcej* o 17 zł. aniżeli w r. 1887, *więcej* o 9 zł. aniżeli w r. 1888, nakoniec *więcej* o 19 zł. aniżeli w latach 1884. i 1885. razem.

Frekwencya uczniów i uczennic w szkołach ludowych zwiększa się z roku na rok wcale znacznie. Widać to z ciągłego wzrostu rubryki VIII. Działu I. uchwalanej w preliminarzu wydatków „na płace dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych“. Rubryka ta wynosiła w r. 1886. (podług wynikłości) 99.000 zł., w r. 1887. (podług wynikłości) 130.190 zł. Od roku 1888. rubryka ta opiera się już na budżetowej podstawie, jaką Wys. Sejm dla Rady szkolnej krajowej w rezolucyi z roku 1887. wskazał, a mimo to wzrosła ona w r. 1888. do sumy 150.000 zł., zaś na r. 1889. doszła do wysokości 180.585 zł.

Stały przyrost szkół tudzież wzmagająca się frekwencya młodzieży szkolnej, są to dwa czynniki, które z jednej strony znamionują pomyślny rozwój oświaty, z drugiej zaś z natury rzeczy stałe podwyższanie się preliminarza wydatków za sobą pociągając muszą. To też w obec tego zaznaczyć wypada, że kilkoletnim staraniom komisji budżetowej powiodło się ograniczyć i w granicach ścisłej oszczędności utrzymać — przynajmniej przez szereg lat — te liczne inne rubryki wydatków, których hojniejsze wyposażenie byłoby zapewne dla szkolnictwa nie bez pożytku, do których jednak zasada oszczędności bez uszczerbku dla samej oświaty aż do pewnych granic da się zastosować.

W końcu nadmienić wypada, że w sprawozdaniu o budżecie szkolnym na rok 1888. komisya budżetowa objawiła życzenie, ażeby Rada szkolna krajowa, przedkładając corocznie preliminarz wydatków budżetu szkolnego, dołączała do niego także wykaz przyborów naukowych w ubiegłym roku zakupionych. Życzeniu temu Rada szkolna krajowa uczyniła zadość, a **Alegat 1/.** dotyczący wykaz dołącza się do niniejszego sprawozdania. (Alegat 1/.)

Komisya przejrawszy ten wykaz, spostrzegła, że cena niektórych przyborów naukowych, a zwłaszcza też cena 9 zł. za mapę Galicyi jest za wysoką. W łonie komisji zwrócono uwagę Zastępcy c. k. rządu, że zakupując corocznie tak znaczną ilość tych samych egzemplarzy mapy, można i należy koniecznie dążyć do stałego obniżenia jej ceny. Komisya też sądzi, że Radzie szkolnej krajowej na tej podstawie powiedzie się znaleźć wydawcę, który mając sobie zapewniony zbyt bardzo znaczny, obniży równie znacznie cenę tak wygórowaną i chyba tylko przy bardzo niewielkim zbycie zrozumiałą.

Z tej samej strony objawiono życzenie, ażeby Rada szkolna krajowa, podobnie jak zakupiła dla szkół z językiem wykładowym polskim 500 egzemplarzy śpiewów kościelnych Czubskiego w polskim języku ułożonych, tak samo co do szkół z językiem wykładowym ruskim postarała się o zaopatrzenie ich w odpowiednie śpiewy kościelne w języku ruskim. Życzenie to komisya budżetowa podziela i Radzie szkolnej krajowej do urzeczywistnienia zaleca.

Co do samego preliminarza

Rada szkolna krajowa preliminarzuje wydatki w kwocie	817.228 zł.
Wydział krajowy oblicza dochody na	143.552 „
Niedobór na tej podstawie wynosiłby	673.676 zł.

W porównaniu z latami poprzednimi preliminarz ten przedstawia się jak następujące:

Rok 1884. według zamknięcia rachunków:

Wydatki	544.329 zł.
Dochody	110.055 „
Niedobór	434.274 zł.

Rok 1885. według zamknięcia rachunków :

Wydatki	619.488 zł
Dochody	288.461 „
Niedobór	<u>331.027 zł.</u>

Rok 1886. według zamknięcia rachunków :

Wydatki	631.760 zł.
Dochody	290.772 „
Niedobór	<u>340.988 zł.</u>

Rok 1887. według zamknięcia rachunków :

Wydatki	692.718 zł.
Dochody	219.268 „
Niedobór	<u>473.450 zł.</u>

Rok 1888. według preliminarza :

Wydatki	734.145 zł.
Dochody	151.431 „
Niedobór	<u>582.714 zł.</u>

Zatem wydatki prelininowane na r. 1889. byłyby:

w porównaniu z wynikłością z r. 1884. <i>większe</i> o	272.899 zł.
„ „ „ 1885. „	197.740 „
„ „ „ 1886. „	185.468 „
„ „ „ 1887. „	124.510 „
„ z preliminarzem z r. 1888. „	83.083 „

Zaś dochody prelininowane na r. 1889. byłyby:

w porównaniu z wynikłością z r. 1884. <i>większe</i> o	33.457 „
„ „ „ 1885. <i>mniejsze</i> o	144.909 „
„ „ „ 1886. „	147.220 „
„ „ „ 1887. „	75.716 „
„ z preliminarzem z r. 1888. „	7.879 „

Nakoniec niedobór na rok 1889. ztąd wynikający byłby:

w porównaniu z wynikłością z r. 1884. <i>większy</i> o	239.402 „
„ „ „ 1885. „	342.649 „
„ „ „ 1886. „	332.688 „
„ „ „ 1887. „	200.226 „
„ z preliminarzem z r. 1888. „	90.962 „

A. Wydatki.

Dział I. Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych.

Rubr. I. poz. 1. „Na pokrycie niedoboru z powodu płac dla nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyi dla katechetów“.

Komisyja budżetowa przyjmuje zgodnie z preliminarzem Rady szkolnej krajowej i zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego 311.768 zł.

Przy preliminowaniu tej pozycyi Rada szkolna krajowa, stosując się do normy tymczasowej przez komisję budżetową w r. 1887. przyjętej, skreśliła z preliminarza Rad szkolnych okręgowych 5 procentów. Za podstawę tej normy służyło komisji zaoszczędzenie wykazane w wynikłości z r. 1885. Wynikłość z lat następujących nie przedstawia dotąd warunków, z którychby można wysnuć budżetową podstawę do przyjęcia innej normy określenia. Albowiem wynikłość z r. 1886. wykazuje wprawdzie zaoszczędzenie w kwocie 2.817 zł., lecz wynikłość z r. 1887. przekracza natomiast preliminarz o 62 zł.

Dla tego komisya budżetowa mniema, że dla wypróbowania trafności tymczasowo przyjętej normy wypada ją pozostawić nadal jeszcze bez odmiany.

Rubr. I. poz. 2. w kwocie 62 zł.
komisya przyjmuje jak w latach poprzednich.

Rubr. II. poz. 3. w kwocie 37.978 „
Wydatek ten podług ilości szkół i podług stałych kwot obliczony, komisya przyjmuje zgodnie z preliminarzem w całości.

Rubr. III. poz. 4. Na przybory naukowe Rada szkolna kraj. preliminuje dla szkół nowych po 20 zł. zaś dla szkół dawniejszych po 3 zł. 65 ct., razem 14.972 zł.

Komisya budżetowa nie widzi powodu odstępować od przecięcia w kwocie 3 zł. 65 ct., które w latach ostatnich nie tylko dla samych szkół dawnych ale dla wszystkich szkół w ogóle za podstawę tego wydatku służyło. Dla tego przyjmuje w tej rubryce tylko kwotę odpowiednio obliczoną 12.520 zł.

Rubr. IV. poz. 5. Na konferencye okręgowe preliminuje Rada szkolna krajowa 17.305 zł.

Za podstawę tego obliczenia Rada szkolna przyjęła przecięcie w kwocie 5 zł. 30 ct. na jedną szkołę, tak jak ono od lat kilku dla komisji budżetowej za podstawę jej uchwał służyło. Komisya budżetowa nie uznaje takiego obliczenia teraz już za trafne. Albowiem w roku ubiegłym zaszła zmiana w organizmie władz szkolnych, która wymaga innego obliczenia. A mianowicie zamiast 35 Rad szkolnych okręgowych, które dotąd istniały, zorganizowano teraz 75 takich Rad szkolnych. Rzecz zatem oczywista, że skoro zmniejszyły się terytoryalnie okręgi tych Rad, toż i koszta podróży nauczycieli udających się na konferencye okręgowe muszą być mniejsze. Ponieważ jednak komisji budżetowej wiadomo, że dotychczas uchwalana kwota na pokrycie kosztów konferencyj okręgowych nie wystarczała, a niepodobna dziś jeszcze znaleźć jakąkolwiek budżetową podstawę do prawdopodobnego obliczenia tych kosztów na przyszłość, dla tego komisya budżetowa przyjmuje na razie kwotę preliminowaną 17.305 zł.

Z rubryki tej nie wolno przenosić kredytu do innych rubryk, zatem zamknięcia rachunkowe z kilku lat przyszłych podadzą komisji budżetowej pewną podstawę do dokładnego obliczenia tego wydatku.

Rubr. V. poz. 6. Na biblioteki okręgowe preliminuje Rada szkolna krajowa według dotychczasowego przecięcia po 55 zł. na jedną Radę szkolną okręgową, a ponieważ takich Rad jest teraz 75, zatem preliminuje razem 4.125 zł.

Wydatek ten komisya budżetowa przyjmuje w całości jako usprawiedliwiony, wyraża jednak życzenie, ażeby Rada szkolna krajowa używała tej kwoty w tym roku i przez kilka lat jeszcze głównie na zaopatrzenie w bibliotekę tych Rad szkolnych okręgowych, które teraz dopiero na nowo utworzone zostały i żadnych jeszcze bibliotek nie mają. Obecny w komisji Zastępca c. k. Rządu oświadczył, że życzenie to komisji odpowiada w zupełności tendencyi Rady szkolnej krajowej, która już w roku zeszłym kwoty w rubryce V. uchwalonej przeważnie na to użyła, ażeby przy nowoutworzonych Radach szkolnych okręgowych pierwsze zawiązki dla bibliotek okręgowych urządzić.

Rubr. VI. poz. 7. Rada szkolna krajowa preliniuje pod tytułem „na rozmaite wydatki“ 15.196 zł.
 Z kwoty tej komisya budżetowa wykreśla zgodnie z Wydziałem krajowym 7.696 zł.
 którejto sumy domaga się c. k. Rząd (podobnie jak w latach poprzednich — wszakże w tym roku w kwocie wyższej niż dotąd) na pokrycie kosztów utrzymywania rachunków z obrotu funduszków szkolnych okręgowych. Jestto — jak wiadomo — kwestya sporna, obecnie toczy się o nią spór przed Trybunałem państwa.

Dopóki nie zapadnie orzeczenie tej władzy, komisya budżetowa nie ma powodu proponować Wysokiemu Sejmowi zmiany stanowiska dotąd zajmowanego, którem jest zasadnicze nieuznawanie obowiązku do ponoszenia wydatku wyżej wymienionego przez kraj.

Co do resztującej po tem skreśleniu kwoty 7.500 zł.
 to Rada szkolna preliniuje ją według dotychczasowego przecięcia po 100 zł. na jedną Radę szkolną okręgową, biorąc wzgląd na to, że teraz jest takich Rad szkolnych 75. Komisya budżetowa podobnie jak przy rubryce IV. tak i tutaj mniema, że dawniejsze przecięcie wobec zmniejszonych okręgów szkolnych jest za wysokie. Jestto bowiem rzeczą naturalną, że skoro w mniejszym okręgu mniej jest szkół, to i wydatki szkołom tym wspólne jak n. p. koszta ogłaszania konkursów na posady nauczycielskie, koszta komisyi i t. p. muszą być koniecznie mniejsze. Komisya budżetowa sądzi, że dotychczas na te cele uchwalona kwota powinaby wystarczyć na pokrycie takich wydatków pomimo powiększenia się liczby Rad szkolnych okręgowych, dla tego proponuje według dawnego przecięcia 3.500 zł.

Rubr. VII. poz. 8. i 9. w kwocie 11.720 „

Rubr. VIII. poz. 10. 180 585 „

Rubr. IX. poz. 11. 20.000 „

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym przyjmuje w całości, gdyż wydatki te obliczone są według podstaw budżetowych.

Co do *Rubr. VIII.* t. j. wydatku „na płace nauczycieli i nauczycielek nadetatowych“, komisya budżetowa pragnąc mieć zawsze dokładny przegląd stanu rzeczy, ażeby mogła skontrolować, czy wydatek ten przez Radę szkolną krajową preliniowany trzyma się ściśle tych granic, które jej Wysoki Sejm w rezolucyi z r. 1887. zakreślił, wyraziła w sprawozdaniu swoim zeszłorocznem życzenie, „ażeby Wydział krajowy do sprawozdań swoich o preliminarzu budżetu szkolnego dołączał na przyszłość przedkładany przez Radę szkolną krajową wykaz imienny szkół, dla których potrzebni są nauczyciele nadetatowi.“

Komisya budżetowa miała tu na myśli te same wykazy, które Rada szkolna krajowa do preliminarza dołącza, a które dają dokładny obraz o kategorii szkoły, o frekwencyi młodzieży, o liczbie potrzebnych nauczycieli nadetatowych, ich płacy i t. d. co do każdej szkoły z osobna. Bo też tylko taki wykaz szczegółowy może się przydać tak komisyi budżetowej jakoteż Wysokiemu Sejmowi dla potrzebnej im kontroli. Tymczasem Wydział krajowy nie dołączył do swojego preliminarza wykazu szkół, lecz wykaz sumaryczny okręgów szkolnych, z którego można się tylko ogólnie dowiedzieć ilu nauczycieli nadetatowych preliniuje Rada szkolna w każdym okręgu i jaki na to proponuje wydatek.

Ponieważ druk tych wykazów szczegółowych, gdyby go Komisya budżetowa teraz zarządziła, zająłby wiele czasu, przez co wniesienie sprawozdania przed Wysoki Sejm musiałoby się znacznie opóźnić, dla tego Komisya na ten raz poprzestaje na wzmiance, że wykazy dotyczące znajdują się w aktach Wydziału krajowego do L. 32.720/1888. r. Na przyszłość jednak komisya budżetowa uważa dołączanie tych wykazów do preliminarza

rza Wydziału krajowego za potrzebne i spodziewa się, że one zaczynając od roku przyszłego dołączane będą.

Rubr. IX. poz. 11. Komisya budżetowa przyjmuje jak w latach poprzednich według preliminarza kwotę 20.000 zł.

Dział II. Wydatki własne krajowego funduszu szkolnego.

Rubryki działu tego od X. poz. 12. 13. aż do Rubr. XXIII. poz. 54. 55. włącznie Komisya budżetowa przyjmuje podług preliminarza Rady szkolnej krajowej, a to co do Rubr. XXI. poz. 51. przeciw wnioskowi Wydziału krajowego, zaś co do wszystkich innych Rubryk i pozycyj zgodnie z Wydziałem krajowym.

A mianowicie w Rubr. XXI. poz. 51. Rada szkolna krajowa preliniuje „na zakupno 9.384 egzemplarzy książek ruskich i polskich dla nauki dopełniającej“ po 80 ct. kwotę 7.500 zł.

Pozycya ta ukazała się w budżecie szkolnym po raz pierwszy w r. 1887., a mianowicie Rada szkolna krajowa postarała się o to, że Towarzystwo pedagogiczne wydało pierwszą część „książki do czytania“ ułożonej dla pierwszego roku nauki dopełniającej. Towarzystwo to zobowiązało się sprzedawać tę książkę po cenie stosunkowo niskiej, jeżeli Rada szkolna zakupi od niego 7.200 egzemplarzy. Rada szkolna zakupiła z funduszy w latach dawniejszych oszczędzonych część I. tej książki w języku polskim wydanej i rozdzieliła zakupione egzemplarze w ten sposób, ażeby każdy nauczyciel szkoły dopełniającej i ubodzy uczniowie mieli tę książkę za darmo. Na podobne zakupno I. części tej książki w języku ruskim ułożonej Rada szkolna krajowa nie miała funduszy, udała się przeto do Wydziału krajowego, żądając na ten cel kwoty 3.600 zł. Rada szk. popierała to żądanie twierdzeniem, że Wysoki Sejm obowiązany jest do zakupna tej książki, gdyż ona ma służyć za wzór książki szkolnej, a do takiego zakupna Wysoki Sejm obowiązany jest z mocy art. 37. ustawy szkolnej. Wydział krajowy, a z nim i Komisya budżetowa zakwestyonowali prawną zasadę obowiązku Wysokiego Sejmu, jaki usiłowała nań włożyć Rada szkolna krajowa i zaproponowali Wys. Sejmowi wykreślenie żadanego z tego tytułu wydatku. Wys. Sejm na posiedzeniu z d. 19. Stycznia 1887. uchwalił wprawdzie wydatek preliniowany na wniosek p. Romańczukā. Jednakże głosy posłów, którzy wniosek ten popierali, zastrzegały się stanowczo przeciwko takiej interpretacji ustawy szkolnej, jakoby podręcznik dla nauki dopełniającej ułożony miał być poczytany za wzór książki szkolnej, tudzież jakoby Wysoki Sejm miał mieć obowiązek prawny do zakupna tego podręcznika. Natomiast posłowie ci przykładając wagę do dobrej nauki dopełniającej ze względów użyteczności. ułatwienie taniej rozsprzedaży odpowiedniego podręcznika gorąco zalecali.

Teraz rozchodzi się o część II. i III. tego samego podręcznika w obudwóch językach wydać się mającego. Komisya budżetowa idąc za wolą Wys. Sejmu w r. 1887. objawioną, ponawia niniejszem powyższe zastrzeżenie prawne, proponuje jednak z tych samych względów użyteczności zakupno dalszych części podręcznika. Muiema ona jednak, że zwłaszcza przy tak wysokiej cenie proponowana liczba książek zakupić się mających jest za wysoką. Na razie wystarczy, jeżeli w każdej szkole, w której odbywać się ma kurs drugi nauki dopełniającej, będzie się znajdować jeden egzemplarz takiej książki, mianowicie dla użytku nauczyciela. Dla tego proponuje wydatek w tej rubryce tylko w kwocie 2.500 zł.

Wszystkie inne Rubryki i pozycye oprócz Rubr. XIII. poz. 21. są albo z natury swojej stałe, albo wypływają wprost z ustawy, albo też preliniowane są według stałych norm budżetowych.

W tej pozycyi Rada szkolna krajowa preliniuje „na remuneracye za naukę robót ręcznych“ w miejsce dotychczasowej kwoty 3.000 zł. kwotę znacznie wyższą 11.783 zł. Żądanie

to Rada szkolna krajowa tem usprawiedliwia, że wedle §. 3. ustawy państwowej szkolnej z d. 14. Maja 1869 l. 62. dz. u. p. (a względnie z d. 2. Maja 1883. l. 53. dz. u. p.) nauka robót ręcznych jest przedmiotem obowiązkowym dla dziewcząt; dalej tem, że „regulamin szkolny“ w tytule XII. zaleca władzom szkolnym staranie o naukę robót ręcznych. Rada szkolna krajowa chcąc wykonać przytoczone przepisy, sporządziła szczegółowy wykaz potrzebnych jej na ten cel funduszków, a to znów co do każdej szkoły z osobna. Z przyczyn przy rubryce VIII. działu I. przedstawionych, Komisya budżetowa nie zarządza druku tego wykazu nadmieniając, że i ten wykaz znajduje się w aktach Wydziału krajowego do l. 32.720/1888. Jednakowoż i tutaj Komisya wyraża życzenie, ażeby Wydział krajowy przedkładane mu przez Radę szkolną krajową wykazy szczegółowe kwot potrzebnych na remuneracye za naukę robót ręcznych do swojego sprawozdania o budżecie szkolnym w całości dołączał.

W wykazie na r. 1889 kwota żądana 11.783 zł. jest szczegółowo usprawiedliwiona. Staranność około nauki robót ręcznych odpowiada praktycznemu kierunkowi, jaki Wysoki Sejm szkolnictwu ludowemu nadać pragnie. Z kilku stron w Komisji budżetowej stwierdzono spostrzeżenie, że nauka robót ręcznych odpowiednio udzielana, wydaje owoce bardzo pożyteczne, rozwija bowiem pracowitość, zamiłowanie schludności i uszlachetnia obyczaje. Dla tego Komisya budżetowa, życząc sobie jak najszerszego rozwinięcia tego działu praktycznej nauki, proponuje uchwalenie preliminowanej na ten cel kwoty w całości.

Jednakże przy tej sposobności Komisya daje wyraz przekonaniu, że na Radzie szkolnej krajowej ciąży obowiązek ujęcia nauki robót ręcznych w pewien plan i ściślejszego niż dotąd nadzorowania tejże. Obecny przy rozprawach Zastępca c. k. Rządu oświadczył, że toż samo przekonanie dzieli także Rada szkolna krajowa i że właśnie teraz zajmuje się wypracowaniem takiego planu i zorganizowaniem odpowiedniego nadzoru.

Co do *Rubr. XXII.* Komisya budżetowa zlewa pozycye 52. i 53. w edną pozycyę 52. z napisem: „Dodatek służbowy dla nauczycieli szkół pospolitych i szkoły wydziałowej w Krakowie.“

B. Dochody.

Wszystkie rubryki i pozycye dochodów, a mianowicie od *Rubr. I.* poz. 1. zaczynając do *Rubr. IX.* poz. 28. włącznie, Komisya budżetowa przyjmuje podług preliminarza Wydziału krajowego.

Co do *Rubr. VII.* poz. 26. „zwrot za oszczędzeń w zasiłkach danych funduszom szkolnym okręgowym“ sprawozdanie Wydziału krajowego zawiera szczegółowy wykaz stanu rachunkowego tej pozycyi. Z końcem roku 1887. pozostała zaległość wynosiła 216.713 zł. 86 ct. Na rok 1888. preliminowano 25.000 zł., wpłynęło zaś rzeczywiście do końca Maja tylko 7.172 zł. 86 ct. Należytość bieżąca za r. 1887. wynosi tylko 8.975 zł. 68¹/₂ ct. Dla tego Komisya budżetowa sądzi zgodnie z Wydziałem krajowym, że więcej aniżeli 15.000 zł. w tej pozycyi do budżetu wstawiać nie można.

Komisya budżetowa preliminuje zatem:

na wydatki razem . . .	798.080 zł.
na dochody razem . . .	143.552 „
niedobór wynosiłby . . .	654.528 zł.

Na tej podstawie komisya budżetowa wnosi :

I. Wysoki Sejm raczy uchwalió :

A. Wydatki

krajowego funduszu szkolnego na rok 1889.

Dział I. Zasiłki dla funduszków szkolnych okręgowych.

<i>Rubr. I. poz. 1. i 2.</i> Na pokrycie niedoboru z powodu płac nauczycieli i nauczycielek etatowych, tudzież z powodu remuneracyi dla katechetów, wedle preliminarzy Rad szkolnych okręgowych	311.830 zł.
<i>Rubr. II. poz. 3.</i> Na mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	37.978 „
<i>Rubr. III. poz. 4.</i> Na przybory naukowe	12.520 „
<i>Rubr. IV. poz. 5.</i> Na konferencye okręgowe	17.305 „
<i>Rubr. V. poz. 6.</i> Na biblioteki okręgowe	4.125 „
<i>Rubr. VI. poz. 7.</i> Na rozmaite wydatki	3.500 „
<i>Rubr. VII. poz. 8. i 9.</i> Na utrzymanie szkół nowych	11.720 „
<i>Rubr. VIII. poz. 10.</i> Na place dla nauczycieli i nauczycielek nadetatowych	180.585 „
<i>Rubr. IX. poz. 11.</i> Zaliczki zwrotne dla funduszków szkolnych okręgowych	20.000 „

Dział II. Wydatki własne krajowego funduszu szkolnego.

<i>Rubr. X. poz. 12 i 13.</i> Substytucye	12.000 „
<i>Rubr. XI. poz. 14. do 17.</i> Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	3.775 „
<i>Rubr. XII. poz. 18.</i> Adjuta	5.000 „
<i>Rubr. XIII. poz. 19. do 21.</i> Remuneracye i zapomogi	37.783 „
<i>Rubr. XIV. poz. 22.</i> Remuneracye zmienne dla inspektorów okręgowych	2.000 „
<i>Rubr. XV. poz. 23. i 24.</i> Podatki i daniny	650 „
<i>Rubr. XVI. poz. 25.</i> Koszta podróży i dyety	500 „
<i>Rubr. XVII. poz. 26. do 28.</i> Dodatki pięcioletnie	91.868 „
<i>Rubr. XVIII. poz. 29.</i> Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800 „
<i>Rubr. XIX. poz. 30.</i> Emerytury	5.900 „
<i>Rubr. XX. poz. 31. do 49.</i> Dary z łaski	3.541 „
<i>Rubr. XXI. poz. 50. i 51.</i> Potrzeby szkół ogólnej natury	3.500 „
<i>Rubr. XXII. poz. 52.</i> Rozmaite wydatki	4.200 „
<i>Rubr. XXIII. poz. 53. i 54.</i> Zasiłki na budowę szkół	15.000 „
Ogólna suma wydatków	<u>798.080 zł.</u>

B. Dochody.

<i>Rubr. I. poz. 1. do 10.</i> Odsetki od kapitałów	14.058 zł.
<i>Rubr. II. poz. 11. do 15.</i> Dochody z dóbr, realności i innych praw	171 „
<i>Rubr. III. poz. 16. do 18.</i> Dodatki	530 „
<i>Rubr. IV. poz. 19.</i> Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	2.835 „
Do przeniesienia	<u>17.594 zł.</u>

	Z przeniesienia	17.594 zł.
<i>Rubr. V. poz. 20.</i> Zapisy i darowizny		— „
<i>Rubr. VI. poz. 21.</i> Taksy od spadków		9.600 „
<i>Rubr. VII. poz. 22. do 26.</i> Rozmaite wpływy		44.215 „
<i>Rubr. VIII poz. 27.</i> Dodatek z c. k. Skarbu państwa		54.943 „
<i>Rubr. IX. poz. 28.</i> Zwroty zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych		17.200 „
	Ogólna suma dochodów	143.552 zł.
	Niedobór zatem wynosi	654.528 zł.

II. Wysoki Sejm raczy pozwolić na przenoszenie kredytów w Rubrykach XVI. i XXI. Działu II. Wydatków uchwalonych.

Lwów dnia 21. Września 1888.

Sprawozdawca :

Madeyski.

Zastępca przewodniczącego :

Otton Hausner.

Alegat 1/.

Odpis odezwy Rady szkolnej krajowej z dnia 28. Czerwca 1888. l. 8459
do Wydziału krajowego we Lwowie.

Rada szkolna krajowa ma zaszczyt donieść Świątelnemu Wydziałowi krajowemu, że z tego-
rocznej dotacyi na przybory naukowe dla szkół ludowych, zamieszczonej pod poz. III. w bu-
dżecie funduszu szkolnego krajowego na rok 1888. w kwocie 11.450 zł., zakupiono dla szkół
ludowych następujące przybory naukowe:

1. Mapa Galicyi	250	egzemplarzy po 9 zł. =	2.250 zł.
2. Modele miar i wag	500	" " 4 " =	2.000 "
3. Wzory kaligraficzne	500	" " 60 ct. =	300 "
4. Śpiewy kościelne Czubskiego	500	" " 52 " =	260 "
5. Tablice ścienne ssawce	365	" " 5 zł. =	1.825 "
6. Tablice ścienne ptaki	365	" " 5 " =	1.825 "
7. Tablice ścienne rośliny	398	" " 5 " =	1.990 "
		razem . .	<u>10.450 zł.</u>

Oprócz tego zaasygnowano 14tu c. k. Radom szkolnym okręgowym kwotę 634 zł.
na zakupno liczydeł, licząc po 4 zł. za jeden egzemplarz, a wreszcie wyasygnowano kwotę
365 zł. 86 ct. c. k. Radzie szkolnej okręgowej zamiejskiej we Lwowie, na zapłacenie dłuższej
reszty należności za przybory naukowe w czasie poprzednim jeszcze nabyte, tak, że w ru-
bryce tej pozostała nie wydana reszta w kwocie 14 ct.

Tytułem rabatu uzyskała Rada szkolna krajowa kwotę 626 zł. 4 ct. w książkach t. j.
111 seryi „Biblioteki dla młodzieży“ obejmujących 16 tomików tejże „Biblioteki“ serya po
cenie 5 zł. 64 ct.

D. j. w.